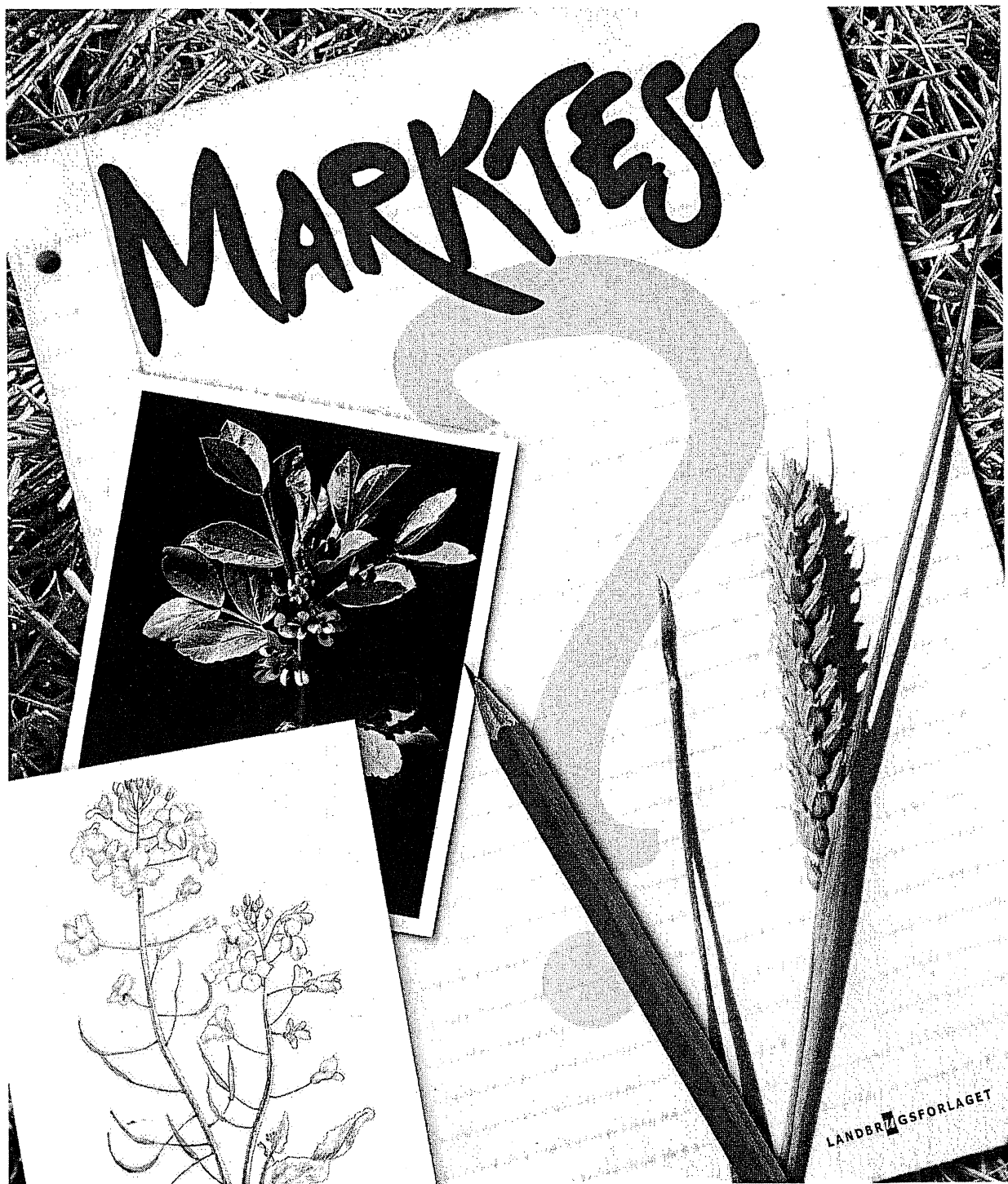

Facitliste

Arbejdshæfte til Marktest

Navn: Udarbejdet af Anne Eriksen og Anna-Christa Byerg

Arbejdshæftet til Marktest

Dette er dit personlige arbejdshæfte til arbejdet med MARKTEST øvemappe A, B, C, D, E og F. Du må ikke skrive i øvemapperne, kun i dette hæfte. Hæftet er samtidig din checkliste for, om du har været igennem alle øvemapperne.

Indhold:

Kryds af!	Besvarelsesark til øvemappe	Side
M a p p e A	Kend et frø Ung plante Ældre plante Blomst/frøstand Plantekendskab 10 hurtige spørgsmål Hvad kan du fortælle?	2
M a p p e B	Kend et frø Ung plante Ældre plante Blomst/frøstand Plantekendskab 10 hurtige spørgsmål Hvad kan du fortælle?	7
M a p p e C	Kend et frø Ung plante Ældre plante Blomst/frøstand Plantekendskab 10 hurtige spørgsmål Hvad kan du fortælle?	12
M a p p e D	Kend et frø Ung plante Ældre plante Blomst/frøstand Plantekendskab 10 hurtige spørgsmål Hvad kan du fortælle?	17
M a p p e E	Kend et frø Ung plante Ældre plante Blomst/frøstand Plantekendskab 10 hurtige spørgsmål Hvad kan du fortælle?	22
M a p p e F	Kend et frø Ung plante Ældre plante Blomst/frøstand Plantekendskab 10 hurtige spørgsmål Hvad kan du fortælle?	27
	Sådan foregår den afsluttende MARKTEST	32

Marktest øvemappe A

Under emnerne: **Kend et frø, Ung plante, Ældre plante og Blomst/frøstand** skrives navnet på afgrøden ud for det tilsvarende sidetal/nummer.

Kend et frø:

1. Byg
2. Byg
3. Ært
4. Hestebønne

Ung plante:

1. Byg
2. Lin
3. Hvede (svær!)
4. Raps
5. Ært
6. Majs
7. Rber
8. Hor
9. Rodkløver
10. Hridkløver

Ældre plante:

1. Byg
2. Hvede
3. Rug
4. Raps
5. Hestebønne
6. Ergræs (Rødsvingel)

Blomst/frøstand:

1. Rug
2. Hadre
3. Raps
4. Majs
5. Hestebønne
6. Vikke
7. Hundegræs

Plantekendskab

Plantekendskab, side 1

Skitse af Bygg

Skriv den korrekte betegnelse for plantedelen ved pil:

- a. Haset / stak
- b. Småaks
- c. Blad
- d. Stængel / strå
- e. Rod

Plantekendskab, side 2

skitse af Majs

Skriv den korrekte betegnelse for plantedelen ved pil:

- a. Haublomst
- b. Stængel
- c. Blad
- d. Støtterod
- e. Rodnet
- f. Kerne
- g. Spindel
- h. Stole
- i. Kolbe

Plantekendskab, side 3

Vækstskala for: Ært

Angiv udviklingstrin/vækststadie ved planterne:

- a. Fremspiring
- b. Strækning (svær!)
- c. Modning

10 hurtige spørgsmål

1. Nævn 3 eksempler på to-kimbladede planter:

- _____
- _____
- _____

2. Nævn 2 kulturplanter, der tilhører ærteblomstfamilien/er bælplanter:

- _____
- _____

3. Hvor mange m^2 er 1 ha? 10.000

4. Hvad betyder tusindkornsvægt? Vægt af 1000 korn i gram

5. Hvad er ajle? Urin fra dyr

6. Hvorfor skårlægger man?
For at tvangsmodne frø eller for at kunne
fortørre / forvejre grønne afgrøder

7. Hvad forstår du ved et godt sædskifte?
Variation i afgrødevalg, så den samme afgrøde
ikke kommer flere år i træk på samme areal.

8. Du har en plante:

- Frugten er en kapsel med mange frø.
- Den har mælkesaft.
- Frøene er små og bruges på rundstykker.

Hvilken plante kan det være? Valmue

9. Hvor mange gram er tusindkornsvægten ca. for hvede?

☐ 80 g

☐ 20 g

☒ 45 g

10. Viden om vinterraps:

Hvad bruger man afgrøden til?

Olie (mad og andet)

Foder (præsserest, rig på protein)

Hvor stort er arealet af vinterraps ca. i Danmark (sæt x):

☐ 200.000 ha

☐ 30.000 ha

☒ 80.000 ha

(ændre sig løbende)

Frøstanden hedder (sæt x):

☐ bælg

☒ skulpe

Hvornår høstes vinterraps?

juli

Hvornår sås vinterraps?

august

Hvor dybt skal frøet sås (sæt x)?

☒ 2 cm

☐ 8 cm

☐ 5 cm

Hvor meget vinterraps høstes der ca. pr. ha (sæt x)?

☐ 70 hkg

☐ 15 hkg

☒ 30 hkg

Hvad kan du fortælle?

Fortæl alt, hvad du kan finde på om den afgrøde, du ser på billederne, dens anvendelse og dyrkning m.v.

Maltbyg

Hvad kan du fortælle? Side 1:

Hvad kan du fortælle? Side 2:

Raps

Marktest øvemappe B

Under emnerne: **Kend et frø, Ung plante, Ældre plante og Blomst/frøstand** skrives navnet på afgrøden ud for det tilsvarende sidetal/nummer.

Kend et frø:

1. Hvede
2. Fert
3. Majs
4. Solsikke

Ung plante:

1. Buget (svært!)
2. Hvede
3. Raps
4. Fert
5. Majs
6. Kartoffel
7. Roer
8. Roer
9. Solsikke
10. Hør

Ældre plante:

1. Buget
2. Hvede
3. Havt
4. Majs
5. Roer
6. Hvidkløver

Blomst/frøstand:

1. Rug
2. Havt
3. Raps
4. Majs
5. Roer
6. Solsikke

Plantekendskab

Plantekendskab, side 1

Skitse af Havre

Skriv den korrekte betegnelse for plantedelen ved pil:

- a. Top
- b. Småaks
- c. Faneblad
- d. Stængel
- e. Rod

Plantekendskab, side 2

Skitse af Kløver

Skriv den korrekte betegnelse for plantedelen ved pil:

- a. Hoved Farve: Rød
- b. Hoved Farve: Hvid
- c. Stængel
- d. Trekoblet blad
- e. Bakterieknold

Plantekendskab, side 3

Vækstskala: Korn

Angiv udviklingstrin/vækststadie ved planterne:

- a. Bladudvikling
- b. Strækning
- c. Modning

10 hurtige spørgsmål

1. Nævn 3 eksempler på en-kimbladede planter:

- _____
- _____
- _____

2. Nævn 2 ukrudtsplanter, der tilhører kurvblomstfamilien:

- _____
- _____

3. Hvor mange tønder land er 100 hektar? ca. 180

4. Hvad bruger man tusindkornsvægten til?

Beregne kg udsæd/ha

5. Hvad er gylle? Blanding af afføring + urin + vand + evt. halm fra dyr

6. Nævn 2 afgrøder man skårlægger:

- _____
- _____

7. Hvad forstår du ved et dårligt sædskifte?

Manglende variation i afgrødevalget - samme afgrøde flere år i træk på samme mark!

8. Du har en plante:

- Blomsten har 4 kronblade, der danner et kors.
- Den har pælerod.
- Den udpressede olie fra frøene bruges til mad og til motorbrændstof.

Hvilken plante kan det være? Raps

9. Tusindkornsvægten for ærter er ca. i gram (sæt x):

- ☒ 250 gram
- ☐ 400 gram
- ☐ 100 gram

10. Viden om ærter til modenhed

Hvad bruges afgrøden til? Foder (+ lidt konsum-gule ærter)

Areal i Danmark (sæt x):

- ☐ 5.000 ha
- ☐ 100.000 ha
- ☒ 20.000 ha (svinger meget)

Frøstanden er en (sæt x):

- ☐ Bælg
- ☐ Skulpe

Hvornår høstes afgrøden? august

Hvornår sås afgrøden? Marts/april

Hvor dybt skal frøet sås (sæt x):

- ☐ 2 cm
- ☒ 6 cm
- ☐ 20 cm

Hvor meget høstes der ca. pr. ha (sæt x)

- ☒ 45 hkg
- ☐ 70 hkg
- ☐ 25 hkg

Hvad kan du fortælle?

Fortæl alt, hvad du kan finde på om den afgrøde, du ser på billederne, dens anvendelse og dyrkning m.v.

Hvad kan du fortælle? Side 1:

Frøgræs
(Rødsvingel og rajgræs)

Hvad kan du fortælle? Side 2:

kartofler

Marktest øvemappe C

I afsnittene: **Kend et frø**, **Ung plante**, **Ældre plante** og **Blomst/frøstand** skrives navnet på afgrøden ud for hvert nummer.

Kend et frø:

1. Rug
2. Majs
3. Lucerne
4. Græsfrø

Ung plante:

1. Hvede
2. Rug
3. Havre
4. Raps
5. Kartoffel
6. Roe
7. Hundegræs

(svær!)
(svær!)

Ældre plante:

1. Byg
2. Rug
3. Raps
4. Kartoffel
5. Roe
6. Lucerne
7. Hør
8. Rødsvingel (Frøgræs)
9. Rajgræs (Italiensk rajgræs, frøgræs)

Blomst/frøstand:

1. Hvede
2. Havre
3. Raps
4. Raps
5. Majs
6. Lupin
7. Timothe

Plantekendskab

Plantekendskab side 1, skitse af Hvede

Skriv den korrekte betegnelse for plantedelen eller udviklingstrinnet ved pil:

- a. Aks
- b. Småaks
- c. Strå
- d. Blad
- e. Knæ
- f. Root (trævle)

Plantekendskab side 2, skitse af Raps

Skriv den korrekte betegnelse for plantedelen eller udviklingstrinnet ved pil:

- a. Blomst
- b. Stængel
- c. Blad
- d. Rølerod
- e. Skulpe
- f. Kimblade
- g. Kimstængel

Plantekendskab, side 3

Vækstskala Korn

Angiv udviklingstrin/vækststadie ved planterne:

- a. Fremspiring
- b. Strækning
- c. Modning

10 hurtige spørgsmål

1. Nævn 3 eksempler på en-årige planter:

- _____
- _____
- _____

2. Hvilken familie tilhører byg og hvede? græs

3. Hvor mange kg er 1 hkg? 100

4. Hvad er formålet med at lave sprøjtespor? (plejespor)
Præcision, når man skal køre

5. Hvad er staldgødning? Fast møg, afføring f halm.

6. Hvad forstår du ved helsæd? Korn, der snittes når kernerne er de modne
ca. 5 uger efter skridning (ca. 2 uger før høst)
(evt. med ært)

7. Hvad forstår du ved en rækkeafgrøde?
Afgrøden står på rækker med en vis afstand
(50-70 cm)

8. Du har en plante:

- Den har enten hvide eller blå blomster – og frugten er en kapsel.
- Den udpressede olie fra frøene kaldes linolie og bruges til farve og fremstilling af lak.
- Stænglen indeholder lange fibre, der kan bruges til fremstilling af tøj.

Hvilken plante kan det være? Hør

9. Tusindkornsvægten for timothe er ca. i gram (sæt x):

☐ 5 gram

☐ 2 gram

☒ 0,4 gram

10. Viden om vinterhvede

Hvad bruges vinterhvede til?

Foder / Brød

Areal i Danmark (sæt x):

☐ 200.00 ha

☒ 600.000 ha

☐ 100.000 ha

Frøstanden hedder (sæt x):

☐ Top

☐ Dusk

☒ Aks

Hvornår høstes den? August

Hvornår sås den? September

Hvor dybt skal frøet sås (sæt x):

☐ 2 cm

☐ 8 cm

☒ 5 cm

Hvor meget høstes der ca. pr. ha (sæt x):

☐ 120 hkg

☐ 45 hkg

☒ 80 hkg

Hvad kan du fortælle?

Fortæl alt, hvad du kan finde på om den afgrøde, du ser på billederne, dens anvendelse og dyrkning m.v.

Hvad kan du fortælle? Side 1: *Hvede*

Hvad kan du fortælle? Side 2: *Byg/såning*

Marktest øvemappe D

Under emnerne **Kend et frø**, **Ung plante**, **Ældre plante** og **Blomst/frøstand** skrives navnet på afgrøden ud for det tilsvarende sidetal/nummer.

Kend et frø:

1. Hvede
2. Harre
3. Rør
4. Kløver

Ung plante:

1. Hvede
2. Rug
3. Harre
4. Harre
5. Ært
6. Ært
7. Lucerne
8. Vikke
9. Raps
10. Kløver (Hvid)

(svær!)
(svær!)

Ældre plante:

1. Buget
2. Hvede
3. Rug
4. Kartofler

Blomst/frøstand:

1. Hvede
2. Rødkløver
3. Raps
4. Majs
5. Kartoffel
6. Lucerne
7. Italiensk rajgræs
8. Rajgræs (i Hvede)

(meget rødt)

Plantekendskab

Plantekendskab, side 1

Skitse af Rug

Skriv den korrekte betegnelse for plantedelen ved pil:

- a. Aks
- b. småaks
- c. Fangblad
- d. Strå
- e. Knæ
- f. Tverlerod

Plantekendskab, side 2

Skitse af Hert

Skriv den korrekte betegnelse for plantedelen ved pil:

- a. (Bælg) Frø
- b. Stængel
- c. Bælg
- d. Rod
- e. Rodknold
- f. Blomst
- g. Blad

Plantekendskab, side 3

Vækstskala for kartofler

Angiv udviklingstrin/vækststadiet ved planterne:

- a. Spiring
- b. (Knoppet), Knolddannelse, strækning (svær!)
- c. Blomstring, knolde vokser

10 hurtige spørgsmål

1. Nævn 3 eksempler på flerårige planter:

- _____
- _____
- _____

2. Hvilken familie tilhører majs og hundegræs? _____

3. Hvor mange ha er 20.000 m² lig med? 2

4. Nævn en afgrøde, hvor frøstanden er en skulpe: rap

5. Hvad er dybstrøelse?

Afføring + urin + vandspild + evt. foderspild + en mæsse nalm

6. Giv 2 eksempler på afgrøder, der kan høstes som helsæd:

- _____
- _____

7. Hvad forstår du ved en bredsæt afgrøde?

At "rækkeafstanden" er meget lille (~10cm)

8. Du har en plante:

- Planten har trevlerod samt hult strå med knæ.
- Frøstanden er et aks, der kan være 2-radet eller 6-radet.
- Frøene kan formales til foder eller bruges til fremstilling af øl.

Hvilken plante kan det være? Byg

9. Sådybden for rug er ca. (sæt x):

- ☐ 0-1,0 cm
- ☒ 1,0-1,5 cm
- ☒ 3,0-4,0 cm

10. Viden om majs

Hvad bruger man afgrøden til?

Uimøden som helseed til foder
Moden som svinefoder eller konsum - majs mel,
popcorn, cornflakes m.m.

Areal i Danmark (sæt x):

☐ 200.00 ha

☐ 50.000 ha

☒ 95.000 ha

Majs tilhører (sæt x):

☐ korsblomstfamilien

☐ grovfoderfamilien

☒ græsfamilien

Hvornår høstes majs? (sept) oktober

Hvornår sås majs? (april) maj

Hvor dybt skal frøet sås (sæt x):

☐ 2 cm

☐ 10 cm

☒ 5 cm

Hvor meget høstes der ca. pr. ha (sæt x):

☐ 4.000 FE

☒ 9.000 FE

☐ 15.000 FE

Hvad kan du fortælle?

Fortæl alt, hvad du kan finde på om den afgrøde, du ser på billederne, dens anvendelse og dyrkning m.v.

Havre

Hvad kan du fortælle? Side 1:

Hvad kan du fortælle? Side 2:

Gødnings

Marktest øvemappe E

Under emnerne **Kend et frø**, **Ung plante**, **Ældre plante** og **Blomst/frøstand** skrives navnet på afgrøden ud for den tilsvarende side/nummer.

Kend et frø:

1. Havre
 2. Raps
 3. Hør
 4. Kløver
- (meget rødt billede)

Ung plante:

1. Byg
2. Raps
3. Lupin
4. Kartoffel
5. Roet
6. Solsikke
7. Lucerne
8. Vikke

Ældre plante:

1. Byg
2. Hvede
3. Byg
4. Kartoffel
5. Hestebønne
6. Timothe
7. Majs

Blomst/frøstand:

1. Byg
2. Raps
3. Art
4. Majs
5. Hør
6. Riddkløver
7. Rapgræs
8. Strågel

Plantekendskab

Plantekendskab, side 1

Skitse af

Timothe og hunde græs

Skriv den korrekte betegnelse for plantedelen ved pil:

- a. Top (små aks i duske)
- b. Timothe
- c. Stængel/strå
- d. Blad
- e. Knæ
- f. Trevlerøel

Plantekendskab, side 2

Skitse af

Kartoffel

Skriv den korrekte betegnelse for plantedelen ved pil:

- a. Blomst
- b. Blad
- c. Stængel
- d. Knold
- e. Moelersknold
- f. Øje
- g. Rod

Plantekendskab, side 3

Vækstskala for

Raps

Angiv udviklingstrin/vækststadiet ved planterne:

- a. Bladdannelse
- b. Roset dannelse
- c. Blomstring

10 hurtige spørgsmål

1. Nævn 2 kulturplanter, der tilhører korsblomstfamilien:

- _____
- _____

2. Hvilken familie tilhører kvik og rajgræs? Græs

3. Fire tønder land svarer til ca. 2,2 ha

4. Nævn en afgrøde, hvor frøstanden er en bælg: _____

5. Hvad betyder angivelsen 21-3-10 på en sæk gødning? At den indeholder:

21 % N

3 % P

10 % K

6. Hvad forstår du ved grønkorn?

Korn, der skårlægges og smittes ved begyndende
skridning. (eller den del af plantedellen, der
indeholder klorofyl)

7. Hvilke af de nævnte afgrøder sås normalt som rækkeafgrøder (sæt x)?

☒ Majs

☐ Ærter

☐ Havre

☒ Roer

☐ Hvede

8. Du har en plante:

- Frugten er et bær og indeholder giftige stoffer.
- Planten er i familie med tomat.
- Dens stængelknolde bruges til melfremstilling – tidligere også til fremstilling af snaps.

Hvilken plante kan det være? Kartoffel

9. Sådybden for en græsmarksblanding med kløver skal være ca. (sæt x):

- ☐ 1,0 cm
- ☒ 0,5 cm
- ☐ 0,3 cm

10. Viden om bederoer

Hvad bruger man bederoer til? Foder til kvæg/sukkerproduktion

Areal i Danmark (sæt x):

- ☐ 20.000 ha
- ☐ 10.000 ha
- ☒ 70.000 ha
- ☐ 60.000 ha

(ændres løbende)

Roer tilhører (sæt x):

- ☐ Korsblomstfamilien
- ☒ Salturtfamilien
- ☐ Græsfamilien

Hvornår tages bederoer op? Oktober

Hvornår sås bederoer? April

Hvor dybt skal frøet sås (sæt x):

- ☐ 1 cm
- ☐ 6 cm
- ☒ 2,5 cm

Hvor meget høstes der ca. pr. ha. ? (sæt to x)

- ☐ 5.000 FE
- ☒ 13.000 FE
- ☐ 5 ton sukker
- ☒ 11 ton sukker

Hvad kan du fortælle?

Fortæl alt hvad du kan finde på om den afgrøde, du ser på billederne, dens anvendelse og dyrkning m.v.

Hvad kan du fortælle? Side 1:

Gylle

Hvad kan du fortælle? Side 2:

Æter

Marktest øvemappe F

Under emnerne **Kend et frø**, **Ung plante**, **Ældre plante** og **Blomst/frøstand** skrives navnet på afgrøden ud for det tilsvarende sidetal/nummer.

Kend et frø:

1. Byg
2. Raps
3. Vikke

Ung plante:

1. Byg
2. Hvede
3. Rug
4. Havre
5. Hrt
6. Hestebønne
7. Rodkløver
8. Alm. rajgræs
9. Italiensk rajgræs
10. Engsvingel

(svær!)

(svær!)

Ældre plante:

1. Hvede
2. Rug
3. Havre
4. Rodsvingel
5. Kartofler

Blomst/frøstand:

1. Byg
2. Raps
3. Hrt
4. Majs
5. Roe
6. Solsikke
Havre

Plantekendskab

Plantekendskab, side 1

Skitse af Alm. rajgræs

Skriv den korrekte betegnelse for plantedelen ved pil:

- a. Småaks
- b. Åks
- c. Strå
- d. Knæ
- e. Blad

Plantekendskab side 2

Skitse af Roe

Skriv den korrekte betegnelse for plantedelen ved pil:

- a. Blad
- b. Roset/hals/topskive
- c. Rod
- d. Roe legeme
- e. Spids roeform - sukker
flang roeform - foeder

Plantekendskab side 3

Vækstskala for Majs

Angiv udviklingstrin/vækststadie ved planterne:

- a. Spiring
- b. Bladudvikling
- c. Blomsterdannelse

10. Hurtige spørgsmål

1. Nævn 2 ukrudtsplanter som tilhører korsblomstfamilien:

- _____
- _____

2. Hvilken familie tilhører ærter og kløver? Ærteblomst

3. Hvor mange hkg er 100 kg? 1

4. Kan du forklare forskellen mellem en skulpe og en bælg:

En skulpe er opdelt af en tynd væg på midten, det er bælgen ikke

5. Hvad betyder angivelsen 0-4-21 på en gødningssæk? Indhold:

0 % N
4 % P
21 % K

6. Nævn en afgrøde, der kan høstes som grønkorn:

Vårbyg, rug

7. Hvilke afgrøder sås normalt som bredsåede afgrøder (sæt x)?

- ☒ byg
- ☐ majs
- ☒ rug
- ☐ kartofler

8. Du har en plante:

- Dens rødder har små knolde, hvorpå der lever kvælstofbindende bakterier.
- Den har hvide blomster og dens frø er meget små (TKV ca. 0,7 gram).
- Den sås ofte i blanding med græs og bruges til kvægfoder.

Hvilken plante kan det være? Hvidkløver

9. Sådybden for majs er ca. (sæt x):

☐ 1-2 cm

☐ 2-3 cm

☒ 4-5 cm

10. Viden om kartofler

Hvad bruger man kartofler til?

Spise/konsum - kage, stegte, chips, pommes, mel.
(Foder til dyr)

Areal i Danmark (sæt x):

☐ 2.000 ha

☒ 40-50.000 ha

☐ 400.000 ha

Kartofler tilhører (sæt x):

☒ Natskyggefamilien

☐ Kurvblomstfamilien

☐ Korsblomstfamilien

Hvornår lægges kartofler? April (> 8 °C)

Hvorfor hyppes kartofler? Så de ikke bliver grønne (ukrudt)

Hvor dybt skal kartofler lægges under plan jordoverflade? (sæt x):

☒ 1-2 cm (den øverste del af knolken)

☐ 10 cm

☐ 16 cm

Hvor stort er udbyttet ca. pr. ha (sæt x):

☐ 10 hkg

☒ 400 hkg

☐ 1200 hkg

Hvad kan du fortælle?

Fortæl alt, hvad du kan finde på om den afgrøde, du ser på billederne, dens anvendelse og dyrkning m.v.

Hvad kan du fortælle? Side 1:

Rug

Hvad kan du fortælle? Side 2:

Halm

Sådan foregår den afsluttende MARKTEST

MARKTEST foregår på den måde, at fem elever ad gangen kommer ind i et klasseværelse, hvor der er fem borde med testmateriale. En elev sætter sig ved hvert bord. Du får udleveret et besvarelsesark, der er opdelt i afsnit svarende til de fem borde.

Bordene er delt op i følgende emner:

- *Bord 1: Frø*
- *Bord 2: Afgrøder*
- *Bord 3: Plantekendskab*
- *Bord 4: Fem hurtige*
- *Bord 5: Hvad kan du fortælle?*

Du har ca. 3 minutter ved hvert bord, og når tiden er gået, giver læreren signal til, at alle fem elever rykker videre til næste bord. Det tager altså ca. et kvarter for hver elev.

Hvis du har været igennem alle seks øvemapper, er der ikke nogen nye afgrøder, du ikke har været præsenteret for før. Derimod kan der godt være nye fotos af de samme afgrøder.

Det eneste, du må medbringe, er blyant og viskelæder. Husk! Lad være med at viske noget ud, hvis du ikke skriver noget andet i stedet!